

UŽI SI SLOVENSKO – ROČNÉ OBDOBIA – JAR

PONIKLEC UŽ KVITNE

(pracovný list)

PRED POČÚVANÍM

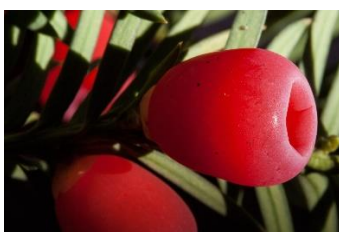
1. Doplň slová k obrázkom.

plod – súkvetie – koreň – list – stonka – kvet

a)

b)

c)

d)

e)

f)

2. Doplň k jednotlivým druhom jarých kvetov ich názvy.

narcis – tulipán – snežienka – podbeľ – prvosienka – púpava – krókus (šafraň) – poniklec –
bleduľa

a)

b)

c)

d)

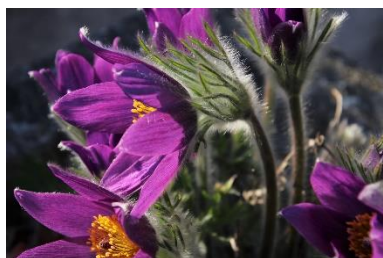
e)

f)

g)

h)

i)

PRI POČÚVANÍ

Video (02:14 min.): [PONIKLEC UŽ KVTNE – SLOVENČINA V POHODE](#)

1. Vyber informácie, ktoré zazneli vo videu.

- a) Poniklec je symbolom národného parku Slovenský raj.
- b) Pri monitorovaní sa počíta len počet kvitnúcich rastlín.
- c) Poniklec má chlpatý kvet a hladkú stonku.
- d) Poniklec je chlpatý, pretože ho to chráni pred zimou.
- e) Poniklec je chránený.
- f) Hospodárska činnosť ponikleca škodí.
- g) Dreveník je najbohatšou lokalitou ponikleca na svete.

- h) Poniklec je zakázané zbierať.
- i) Poniklec monitorujú len na Dreveníku.
- j) Poniklec si možno kúpiť aj v záhradníctve.

PO POČÚVANÍ

1. Dopln do viet pomenovanie *Dreveník* alebo *Slovenský raj*.

- a) _____ je národný park.
- b) _____ je chránené územie.
- c) _____ má v logu poniklec.
- d) _____ je najbohatšou lokalitou ponikleca na svete.
- e) _____ je miesto, kde aktuálne môžete poniklec vidieť naživo.

2. Spoj sloveso s vhodným podstatným menom.

1. monitorovať	a) mráz
2. natiahnuť	b) naživo
3. prečkať	c) výskyt
4. pášť	d) rastliny
5. vykopať	e) na jar
6. vidieť	f) kravy
7. kvitnúť	g) špagát

3. Do viet dopln vhodný tvar adjektíva.

sterilný – mrazivý – spoločenský – chránený – hospodársky – vysoký – chlpatý

- a) Poniklec rastie v _____ lokalite.
- b) _____ jedinec ponikleca nekvitne.
- c) Poniklec má _____ stonku.
- d) Poniklec dokáže prežiť aj _____ obdobie.
- e) _____ hodnota ponikleca je 400 eur.

f) Za odtrhnutie ponikleca hrozí _____ pokuta.

g) Rast ponikleca závisí od _____ vyžívania krajiny.

Poniklec už kvitne

Moderátorka 1:

Národný park Slovenský raj, ako aj chránené územie Dreveník pri Spišskom hrade zdobí poniklec slovenský. Je zákonom prísne chránený. Symbol Slovenského raja aktuálne správcovia národného parku monitorujú.

Respondentka Štefánia Bryndzová:

Koľko máš? To je osmička štvorec.

Respondent Milan Barlog:

Šesť sterilných a jeden, dva, tri, štyri, päť, šesť, sedem, osem kvitnúcich.

Respondentka Štefánia Bryndzová:

A ja to mám tri kvitnúce a štyri sterilné.

Reportérka:

Takto vyzerá počítanie ponikleca slovenského v praxi. Patrí medzi európsky významné rastliny a je zobrazený aj v logu národného parku Slovenský raj. Jeho správcovia sú povinní výskyt ponikleca monitorovať.

Respondentka Štefánia Bryndzová:

Natiahne sa špagát teda obvodový a vo vnútri sa natiahnu štvorce. Ja vlastne v každom jednom štvorci sa počíta počet tých kvitnúcich ponilecov. A potom počet tých sterilných jedincov.

Respondent Milan Barlog:

Sterilný, čo znamená, že on len **vyrasí**¹, ale už nevykvitne, ale my ho evidujeme.

Reportérka:

Poniklec slovenský je nápadný zvončekovým chlpatým fialovým kvetom a chlpatou stonkou.

Respondent Milan Barlog:

To súvisí s tým, že kvitne skoro na jar, hej, že potrebuje prečkať aj mrazivé obdobia.

Reportérka:

O ochrane ponikleca hovorí aj európska legislatíva.

Respondentka Štefánia Bryndzová:

Na nejakých 95 percent je tá populácia dobrá a 5 percent tej populácie celkovej ponikleca je ohrozených.

---

¹ vypučí

Reportérka:

V chránenej lokalite Dreveník je ponikleca dostatok.

Respondent Milan Barlog:

Celé tá populácia závisí od jej hospodárskeho využívania človekom, a ako sa tu začalo opäť hospodáriť, pasú sa tu kravy, tak vidíte sami, že ten progres je. To sa dá povedať, že Dreveník je najbohatšou lokalitou tohto druhu na svete. Tu na kilometri štvorcovom rastú desiatky tisíc tých jednotlivých rastlín tohto ponikleca.

Reportérka:

Spoločenská hodnota jednej rastliny je 400 eur, za jej vykopanie hrozí vysoká pokuta. Kto chce mať poniklec na záhrade, môže si ho kúpiť v záhradníctve. Správcovia národného parku sledujú výskyt ponikleca slovenského na približne 25 miestach. Najviac je ho tu v chránenej lokalite Dreveník. Ak ho chcete vidieť naživo, máte na to ešte niekoľko dní. Marie Balážová Melníková RTVS.

Správy RTVS

Rok vzniku: 16. apríl 2024

KĽÚČ:

PRED POČÚVANÍM

1.

Doplň slová k obrázkom.

a) list, b) plod, c) kvet, d) stonka, e) koreň, f) súkvetie

2.

Doplň k jednotlivým druhom jarých kvetov ich názvy.

a) prvosienka

b) krókus (šafran)

c) tulipán

d) podbeľ

e) bleduľa

f) narcis

g) poniklec

h) snežienka

i) púpava

PRI POČÚVANÍ

1.

Vyber informácie, ktoré zazneli vo videu.

a), d), e), g), h)

PO POČÚVANÍ

1.

Doplň do viet pomenovanie *Dreveník* alebo *Slovenský raj*.

a) Slovenský raj, b) Dreveník, c) Slovenský raj, d) Dreveník, e) Dreveník

2.

Spoj sloveso s vhodným podstatným menom.

1c, 2g, 3a, 4f, 5d, 6b, 7e

3. Do viet doplň vhodný tvar adjektíva.

sterilný – mrazivý – spoločenský – chránený – hospodársky – vysoký – chlpatý

a) chránenej

b) Sterilný

c) chlpatú

d) mrazivé

e) Spoločenská

f) vysokú

g) hospodárskeho

Kľúčové slová: jar, kvitnutie, poniklec, Dreveník, Slovenský raj